

OTVORENI PARLAMENT_{.rs}

O vama se radi.

**Kako će
izgledati
novi
skupštinski
saziv?**

Kako će izgledati novi skupštinski saziv?

Na parlamentarnim izborima održanim u aprilu 2022. godine učestvovalo je 18 izbornih lista, što je **za tri liste manje** od broja koji je učestvovao na prethodnim izborima, inače, bojkotovanim od strane dela opozicionih partija (Tabela 1).

Izbori	Broj lista u izbornoj trci	Broj lista koje su osvojile mandate
Parlamentarni izbori 2022. godine	18	12
Parlamentarni izbori 2020. godine	21	7
Parlamentarni izbori 2016. godine	20	12
Parlamentarni izbori 2014. godine	19	7
Parlamentarni izbori 2012. godine	18	11

Tabela 1: Pregled broja kandidovanih izbornih lista na parlamentarnim izborima u proteklih 10 godina i broja izbornih lista koje su osvojile mandate

Preliminarna struktura budućeg saziva Narodne skupštine Republike Srbije

Od 18 kandidovanih lista, mandate je osvojilo njih sedam, uz pet izbornih lista manjinskih stranaka za koje važi pravilo takozvanog “prirodnog praga”. Dakle, **mandate će dobiti kandidati i kandidatkinje sa ukupno 12 izbornih lista** (Tabela 2).

Lista	Skraćeni ca	Broj poslanik a
ALEKSANDAR VUČIĆ – Zajedno možemo sve	ZMS	120
Marinika Tepić – Ujedinjeni za pobjedu Srbije (Stranka slobode i pravde, Narodna stranka, Demokratska stranka, DZVM – VMDK, Stranka Makedonaca Srbije, Pokret slobodnih građana, Udruženi sindikati Srbije „Sloga”, Pokret za preokret, Pokret Slobodna Srbija, Vlaška stranka)	UPS	38
Ivica Dačić – Premijer Srbije	Dačić	31
DR MILOŠ JOVANOVIĆ - NADA ZA SRBIJU - Srpska koalicija NADA - Nacionalno demokratska alternativa- Demokratska stranka Srbije (DSS) - Za Kraljevinu Srbiju (MONARHISTI) - Vojislav Mihailović	NADA	15
MORAMO – AKCIJA – Ekološki ustanak – Čuta – Ne davimo Beograd – Nebojša Zelenović	MORAM O	13

Boško Obradović - Srpski pokret DVERI - POKS - Miloš Parandilović - Patriotski blok za obnovu Kraljevine Srbije	PBOKS	10
MILICA ĐURĐEVIĆ STAMENKOVSKI – Srpska stranka Zavetnici	ZAVETNICI	10
Vajdasági Magyar Szövetség - Pásztor István – Savez vojvođanskih Mađara - Ištvan Pastor	SVM	5
MUFTIJIN AMANET – Stranka pravde i pomirenja (SPP) – Ušame Zukorlić	SPP	3
ZA JEDNO ZA VOJVODINU- VOJVOĐANI (DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI, ZA JEDNO ZA VOJVODINU)	ZZV	2
SDA Sandžaka – dr. Sulejman Ugljanin	SDA	2
Koalicija Albanaca Doline Koalicioni i Shqiptarëve të Luginës	KAD	1

Tabela 2: Preliminarni pregled izbornih lista koje su osvojile mandate u Narodnoj skupštini nakon parlamentarnih izbora 2022. godine

Kada je reč o stranačkoj strukturi, prema podacima navedenim u izbornim listama¹, u **Skupštini će se naći predstavnici i predstavnice 25 stranaka i pokreta**, kao i grupa poslanika i poslanica sa liste “MORAMO – AKCIJA – Ekološki ustanak – Čuta – Ne davimo Beograd – Nebojša Zelenović” bez navedene stranačke pripadnosti na izbornoj listi.

Pojedinačno, najviše poslanika i poslanica imaće Srpska napredna stranka (98), zatim Socijalistička partija Srbije (22), dok je na trećem mestu Stranka slobode i pravde (17) (Tabela 3).

Politička partija	Broj poslanika/ca	Naziv liste	Procenat
SNS	98	ZMS	39.20%
SPS	22	Dačić	8.80%
SSP	17	UPS	6.80%
/	13	MORAMO	5.20%
Narodna	12	UPS	4.80%
Zavetnici	10	ZAVETNICI	4.00%
DS	9	UPS	3.60%
JS	8	Dačić	3.20%

¹ Neki od poslanika i poslanica su poznati po članstvu u organizacijama različitim od onih zvanično navedenih u izbornoj listi, pa je stoga u javnosti varirao i broj budućih aktera koji se očekuje u novom sazivu. Tako se, kao budući učesnici skupštinskog života, spominju i Pokret za preokret, Sindikat Sloga, Pokret Otadžbina, Pokret slobodnih građana, Bolja Srbija, Narodna seljačka stranka, Ujedinjena seljačka stranka, Nema nazad - iza je Srbija, kao i Ne davimo Beograd, Otvorena građanska platforma Akcija i Ekološki ustanak koji se nalaze na listi Moramo.

DSS	7	NADA	2.80%
MONARHISTI	7	NADA	2.80%
SDPS	7	ZMS	2.80%
Dveri	6	PBOKS	2.40%
PUPS	6	ZMS	2.40%
SVM	5	SVM	2.00%
POKS	4	PBOKS	1.60%
PSS-BK	3	ZMS	1.20%
SPP	3	SPP	1.20%
PS	2	ZMS	0.80%
SDA	2	SDA	0.80%
SNP	2	ZMS	0.80%
SPO	2	ZMS	0.80%
BGS	1	NADA	0.40%
DSHV	1	ZZV	0.40%
Zeleni	1	Dačić	0.40%
ZZV	1	ZZV	0.40%
PDD	1	KAD	0.40%

Tabela 3: Preliminarni pregled političke strukture izbornih lista koje su osvojile mandate nakon parlamentarnih izbora 2022. godine, i broja osvojenih mandata po svakoj političkoj partiji ili pokretu

Što se polne strukture budućeg saziva tiče, **manje zastupljeni pol, žene, nije dostigao željenih 40 odsto učešća**, iako jeste blizu tog broja (Tabela 4).

Pol	Broj poslanika/ca	Procenat
Ženski	96	38.40%
Muški	154	61.60%

Tabela 4: Preliminarna polna struktura XIII parlamentarnog saziva

Najveće odstupanje od odnosa 60:40 imaju liste sa malim brojem mandata. Tri mandata liste MUFTIJIN AMANET – Stranka pravde i pomirenja (SPP) – Usame

Zukorlić, dva mandata liste “ZAJEDNO ZA VOJVODINU - VOJVOĐANI (DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI, ZAJEDNO ZA VOJVODINU)” i jedan mandat liste “Koalicija Albanaca Doline Koalicioni i Shqiptarëve të Luginës” pripali su muškarcima, tako da je procenat žena ovih lista nula, dok je od dvoje poslanika liste SDA Sandžaka – dr. Sulejman Ugljanin jedan muškarac i jedna žena, tako da su oni dostigli najviši procenat zastupljenosti manje zastupljenog pola, polovinu (Tabela 5).

Lista	Ženski pol	Muški pol
SPP	0.00%	100.00%
ZZV	0.00%	100.00%
KAD	0.00%	100.00%
SDA	50.00%	50.00%
ZMS	40.00%	60.00%
Nada	40.00%	60.00%
PBOKS	40.00%	60.00%
ZAVETNICI	40.00%	60.00%
SVM	40.00%	60.00%
Dačić	38.71%	61.29%
MORAMO	38.46%	61.54%
UPS	36.84%	63.16%

Tabela 5: Polna struktura po izbornim listama koje su osvojile mandate 2022. godine

U starosnoj strukturi, među budućim poslanicima i poslanicama dominira generacija rođenih između 1970. i 1979. godine, a **ukupna prosečna starost je 47,12 godina**. Poslanika i poslanica mlađih od 30 godina je 14.

Najstariji poslanik novog saziva biće Vladeta Janković, rođen 1940. godine, a najmlađi Nikola Bokan, koji je rođen 1999. godine (Tabela 6).

Decenija	Broj poslanika/ca	Procenat
1940-1949	9	3.60%
1950-1959	28	11.20%
1960-1969	51	20.40%

1970-1979	76	30.40%
1980-1989	61	24.40%
1990-1999	25	10.00%

Tabela 6: Preliminarna starosna struktura XIII parlamentarnog saziva

Prosečno najstarija je lista “Koalicija Albanaca Doline Koalicioni i Shqiptarëve të Luginës”, koja ima samo jednog poslanika, starog 58 godina, a za njom lista “DR MILOŠ JOVANOVIĆ - NADA ZA SRBIJU - Srpska koalicija NADA - Nacionalno demokratska alternativa - Demokratska stranka Srbije (DSS) - Za Kraljevinu Srbiju (MONARHISTI) - Vojislav Mihailović”, čija je prosečna starost 52,9 godina, dok je najmlađa lista “SDA Sandžaka – dr. Sulejman Ugljanin”, sa prosečnom starošću od 34,5 godina (Tabela 7).

Lista	Prosečna starost (godine)
KAD	58
ZZV	52
Nada	52.9
UPS	49.2
Dačić	48.6
ZMS	48.1
PBOKS	47.1
MORAMO	46.8
SVM	45.8
ZAVETNICI	45.2
SPP	37.33
SDA	34.5

Tabela 7: Starosna struktura po izbornim listama koje su osvojile mandate 2022. godine

Što se regionalne raspodele tiče, **najveći broj poslanika i poslanica ima prebivalište na teritoriji Beograda**, ukupno čak 42 odsto. Sledeći po zastupljenosti je Južnobački okrug, sa 12 odsto, dok je a trećem mestu Raški okrug, sa 5,2 odsto. Čak 16 okruga zastupljeno je sa manje od 5 poslanika i poslanica, odnosno manje od 2 odsto. Okruzi koji nemaju svoje predstavnike i predstavnice u novom sazivu

Skupštine su dva okruga sa područja Kosova i Metohije - Kosovsko-pomoravski i Prizrenski (Tabela 8).

Okrug	Broj poslanika/ca	Procenat
Grad Beograd	105	42.00%
Južnobački okrug	30	12.00%
Raški okrug	13	5.20%
Nišavski okrug	10	4.00%
Šumadijski okrug	10	4.00%
Zlatiborski okrug	7	2.80%
Pomoravski okrug	7	2.80%
Sremski okrug	6	2.40%
Pčinjski okrug	6	2.40%
Mačvanski okrug	5	2.00%
Podunavski okrug	5	2.00%
Rasinski okrug	5	2.00%
Zapadnobački okrug	4	1.60%
Jablanički okrug	4	1.60%
Južnobanatski okrug	4	1.60%
Moravički okrug	4	1.60%
Severnobački okrug	4	1.60%
Srednjobanatski okrug	4	1.60%
Braničevski okrug	3	1.20%
Zaječarski okrug	2	0.80%
Kolubarski okrug	2	0.80%
Kosovsko-mitrovački okrug	2	0.80%
Pirotski okrug	2	0.80%
Severnobanatski okrug	2	0.80%

Borski okrug	1	0.40%
Kosovski okrug	1	0.40%
Pečki okrug	1	0.40%
Toplički okrug	1	0.40%
Kosovsko-pomoravski okrug	0	0.00%
Prizrenski okrug	0	0.00%

Tabela 8: Preliminarna regionalna struktura XIII saziva

Sem ukupnog broja poslanika i poslanica po okrugu, za bolje razumevanje predstavljenosti okruga u parlamentu važan je i broj stanovnika čije lokalne probleme i potrebe najbolje mogu razumeti i zastupati poslanici i poslanice iz istog okruga, odnosno **razmera između broja stanovnika okruga i broja poslanika i poslanica iz tog okruga**, iako trenutni izborni sistem predviđa da je cela Srbija jedna izborna jedinica i da je svaki narodni poslanik predstavnik svih građana Srbije. Ukoliko se razmotri i broj građana svakog okruga, Beograd je ponovo na prvoj poziciji, sa jednim poslanikom na 16.137,9 građana, dok sa druge strane u Borskom okrugu jedan poslanik dolazi na čak 109.210 građana.

Građani Pirotskog, Pomoravskog i Podunavskog okruga imaju prema broju stanovnika bolju indirektnu predstavljenost nego što pokazuje samo ukupan broj poslanika, dok su u Mačvanskom, Sremskom i Nišavskom okrugu građani u tom smislu predstavljeni lošije.

Za okruge sa područja Kosova i Metohije RZS nema podatke o broju građana, te ovakva analiza nije moguća (Tabela 9).

Okrug	Broj poslanika/ca	Broj stanovnika/ca okruga ²	Broj stanovnika/ca po poslaniku/ci
Grad Beograd	105	1.694.480	16.137,90
Južnobački okrug	30	618.624	20.620,80
Raški okrug	13	303.552	23.350,15
Pomoravski okrug	7	194.676	27.810,86
Šumadijski okrug	10	278.917	27.891,70
Podunavski okrug	6	182.895	30.482,50

² Procena RZS za 2020. godinu, <https://publikacije.stat.gov.rs/G2021/Pdf/G202113048.pdf>

Nišavski okrug	10	357.920	35.792,00
Zlatiborski okrug	7	262.664	37.523,43
Pčinjski okrug	5	195.041	39.008,20
Pirotski okrug	2	82.537	41.268,50
Zapadnobački okrug	4	168.841	42.210,25
Srednjobanatski okrug	4	171.988	42.997,00
Rasinski okrug	5	219.017	43.803,40
Severnobački okrug	4	177.044	44.261,00
Jablanički okrug	4	196.265	49.066,25
Moravički okrug	4	196.516	49.129,00
Sremski okrug	6	295.132	49.188,67
Zaječarski okrug	2	104.352	52.176,00
Braničevski okrug	3	163.058	54.352,67
Mačvanski okrug	5	274.549	54.909,80
Severnobanatski okrug	2	133.934	66.967,00
Južnobanatski okrug	4	275.289	68.822,25
Kolubarski okrug	2	160.558	80.279,00
Toplički okrug	1	82.067	82.067,00
Borski okrug	1	109.210	109.210,00
Kosovsko-mitrovački okrug	2	...	...
Kosovski okrug	1	...	...
Pečki okrug	1	...	...
Kosovsko-pomoravski okrug	0	...	...
Prizrenski okrug	0	...	...

Tabela 9: Presek preliminarne regionalne struktura XIII saziva sa brojem stanovnika po regionima

Procentualno najveći udeo poslanika i poslanica iz Beograda ima lista MILICA ĐURĐEVIĆ STAMENKOVSKI – Srpska stranka Zavetnici, 70 odsto, dok manjinske liste Vajdasági Magyar Szövetség - Pásztor István – Savez vojvođanskih Mađara - Istvan Pastor, MUFTIJIN AMANET – Stranka pravde i pomirenja (SPP) – Usame Zukorlić, SDA Sandžaka – dr. Sulejman Ugljanin i Koalicija Albanaca Doline Koalicioni i Shqiptarëve të Luginës nemaju nijednog poslanika ni poslanicu sa prebivalištem na teritoriji Beograda (Tabela 10).

Lista	Grad Beograd	Ukupno van Beograda
ZAVETNICI	70.00%	30.00%
MORAMO	61.54%	38.46%
UPS	52.63%	47.37%
ZZV	50.00%	50.00%
Dačić	41.94%	58.06%
ZMS	40.83%	59.17%
Nada	40.00%	60.00%
PBOKS	10.00%	90.00%
SVM	0.00%	100.00%
SPP	0.00%	100.00%
SDA	0.00%	100.00%
KAD	0.00%	100.00%

Tabela 10: Regionalna struktura po izbornim listama koje su osvojile mandate 2022. godine

Kada je reč o dosadašnjem poslaničkom iskustvu, **117 poslanika i poslanica prvi put će se naći u poslaničkim klupama**, dok 133 već ima prethodno poslaničko iskustvo, od toga njih 105 nastavlja poslanički staž iz prethodnog saziva. Najveći broj mandata do sada imaju poslanici Veroljub Arsić, Igor Bečić i Aleksandar Čotrić, kojima će ovo ukupno biti deveti poslanički mandat u Skupštini Srbije.

I na kraju, **kada je reč o zanimanjima poslanika i poslanica, najviše ih je u oblasti ekonomije i prava**, a u prvih pet su još i prosveta, inženjerstvo, medicina i političke nauke. Među poslanicima i poslanicama nema nezaposlenih, a u penziji ih je 13 (Tabela 11).

Oblast/Zanimanje	Broj poslanika/ca	Procenat
Pravo	41	16.40%
Ekonomija	41	16.40%
Prosveta	27	10.80%
Inženjerstvo	22	8.80%
Medicina	17	6.80%
Političke nauke	17	6.80%
Menadžment	16	6.40%
Penzioner/ka	13	5.20%
Umetnost	12	4.80%
Ostale društvene nauke	12	4.80%
Poljoprivreda	8	3.20%
Privreda/preduzetništvo/trgovina	5	2.00%
Novinarstvo	5	2.00%
Sport	5	2.00%
Ostalo	4	1.60%
Prirodne nauke	3	1.20%
Student/kinja	2	0.80%

Tabela 11: Preliminarna struktura po oblastima zanimanja XIII saziva